

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

จัดทำโดย
หน่วยตรวจสอบภายใน

เทศบาลตำบลนาข้าว
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

คำนำ

เทศบาลตำบลนาข่า ตระหนักถึงความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันประกอบกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาคีรัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ดังนั้น เทศบาลตำบลนาข่าจึงนำวิธีการประเมินความเสี่ยงมาใช้เพื่อช่วยป้องกันเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในทุกรูปแบบ โดยดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน วิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการปฏิบัติงานประเด็นใดประเด็นหนึ่ง นำไปสู่การกำหนดวิธีจัดการความเสี่ยงออกมาในรูปแบบของแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อดำเนินการติดตามและประเมินผล ต่อไป

หน่วยตรวจสอบภายใน
เทศบาลตำบลนาข่า

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หลักการและเหตุผล	๑
ความหมายและคำจำกัดความ	๒
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
• การระบุความเสี่ยง	๒
• การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๓
• เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง	๕
• การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๗
• แผนบริหารความเสี่ยง	๘

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. หลักการและเหตุผล

สินบน เป็นหนึ่งในรูปแบบของการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน และนับวันรูปแบบของสินบนก็ยิ่งมีความซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบมากขึ้นและส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดความเสียหายและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ทั้งทางด้านสังคมที่ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เท่าเทียมของประชาชน ด้านเศรษฐกิจที่กระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน และด้านการเมืองที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ด้านความโปร่งใสของประเทศ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๑) ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ กำหนดแนวทางในการพัฒนาเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยให้ความสำคัญกับการปรับและหล่อหลอมพฤติกรรมของคนให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต โดยการเปลี่ยนแปลงวิธีคิด (Paradigm Shift) หรือสามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้ อีกทั้งยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบเพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบให้หน่วยงานภาครัฐ โดยการสร้างความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐประการหนึ่ง คือ การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

ดังนั้น เพื่อให้เป็นการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์และเป็นเครื่องมือในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) เทศบาลตำบลนาข่า จึงจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบนภายในหน่วยงาน

๒. ความหมายและคำจำกัดความ

สินบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ การยอมรับการให้หรือร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งมีขอบด้วยกฎหมายหรือหน้าที่รับผิดชอบ (ทรัพย์สิน = ทรัพย์สินและวัตถุไม่มรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและถือกรรมสิทธิ์ได้ เช่น บ้าน ที่ดิน เป็นต้น, ประโยชน์อื่นใด = สิ่งที่มีมูลค่า สามารถตีราคาเป็นเงินได้)

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานของรัฐ ความเสี่ยงสามารถวัดได้ในรูปของผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น

การทุจริต (Fraud) หมายถึง การกระทำที่กฎหมายระบุว่าเป็นการฉ้อฉล หลอกลวง ปกปิด หรือละเมิดอำนาจหน้าที่ตามความรับผิดชอบ และเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นโดยปราศจากการข่มขู่ บังคับ หรือมีเหตุบีบคั้นจากผู้อื่น การทุจริต คือ การกระทำของบุคคลหรือองค์กร เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน เงินทอง หรือเป็นการกระทำเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตัวหรือผลประโยชน์ทางธุรกิจอื่น

โอกาส (Opportunity) หมายถึง โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจ เปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงาน หรือช่องว่างของกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง
ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์
ความเสี่ยง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับ
ความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาส
เกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

๓. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

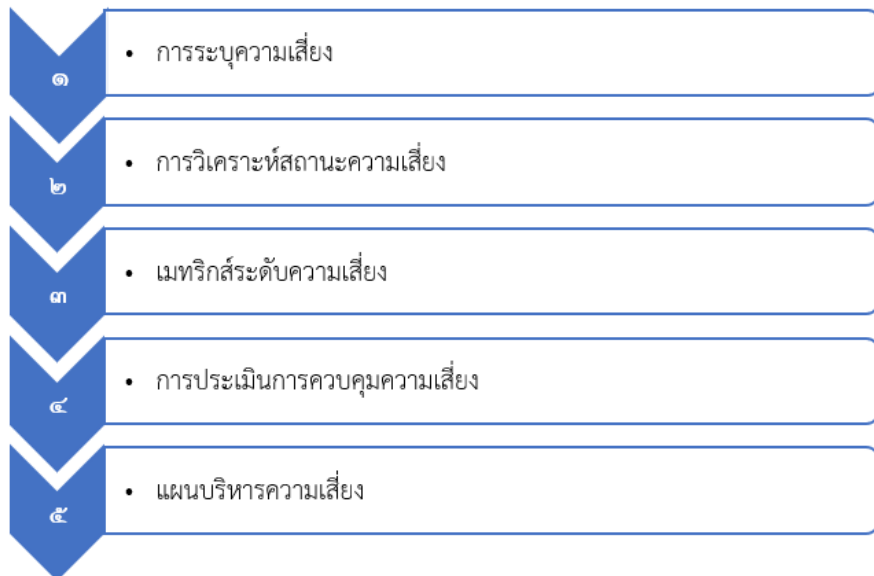
- ๓.๑ เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
- ๓.๒ เพื่อปรับปรุงกลไกการทำงาน ยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่
- ๓.๓ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เทศบาลตำบลนาข่ามีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม
ตรวจสอบได้
- ๓.๔ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๔. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน แบ่งออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

- ๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- ๔.๔ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

๕. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๕.๑ การระบุความเสี่ยง เป็นขั้นตอนการระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน
ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สร้างผลกระทบหรือความเสียหาย หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุ
วัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติการ การรายงาน การปฏิบัติตาม
กฎหมาย และในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยขั้นตอนนี้มีความสำคัญ คือ ต้องทำการระบุความเสี่ยงด้วยการ
ค้นหารูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงให้ละเอียดมากที่สุด และต้องไม่นำปัญหาของหน่วยงานในปัจจุบันมาปนกับ
ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งประเภทความเสี่ยง ดังนี้

- **Known Factor** คือ ความเสี่ยงทั้งปัญหาและพฤติกรรมที่รับรู้ว่าจะเกิดขึ้นมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้น หรือมีประวัติว่าเคยเกิดขึ้นแล้ว
- **Unknown Factor** คือ ความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์หรือประมาณการล่วงหน้าว่า อาจจะเกิดปัญหาหรือพฤติกรรมที่ส่งผลเกิดความเสี่ยงการทุจริต

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
		Known Factor	Unknown Factor
การอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘			
๑	เรียกรับ/เสนอผลประโยชน์ กรณีเอกสารไม่ครบหรือต้องการความรวดเร็ว		✓
๒	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์		✓
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
๑	การแต่งตั้งคณะกรรมการหรืออนุกรรมการต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวกได้รับการสนับสนุน		✓
๒	การใช้อำนาจในการจัดสรรงบประมาณหรือจัดทำโครงการเพื่อผลประโยชน์ทับซ้อน		✓
๓	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว		✓
การจัดซื้อจัดจ้าง			
๑	การเรียกรับสินบน เพื่อช่วยเหลือ เอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญาของหน่วยงาน		✓
๒	จัดทำโครงการ/จัดซื้อ จ้างจ้าง ที่ไม่ก่อประโยชน์ ไม่จำเป็นเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง		✓
การบริหารงานบุคคล			
๑	การเรียกรับสินบน เพื่อช่วยเหลือ เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องในการเลื่อนตำแหน่ง		✓
๒	การเรียกรับสินบน เพื่อแลกกับการโยกย้าย		✓

๕.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์เหตุการณ์ความเสี่ยงเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละเหตุการณ์ออกตามรายสี โดยวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และประเมินระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) เพื่อประโยชน์ในการตอบสนองความเสี่ยง

- **ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)** พิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคต โดยกำหนดไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

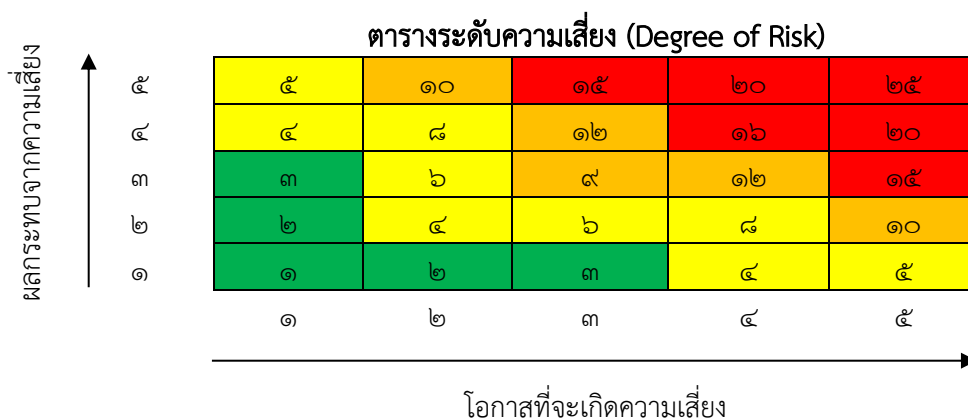
ระดับ	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	ต่ำ	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	ต่ำมาก	โอกาสเกิดการทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

• **ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)** พิจารณาระดับความรุนแรงหรือผลกระทบในแต่ละด้าน โดยกำหนดไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับสูงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับสูง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับปานกลาง
๒	ต่ำ	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับน้อย
๑	ต่ำมาก	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน/สถานการณ์เงิน/เจ้าหน้าที่ ในระดับน้อยมาก

• **การประเมินระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)** แสดงสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดและผลกระทบหรือความรุนแรงหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง x ผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิด			
คะแนนระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย	เขตสี (Zone)
๑๕ - ๒๕	สูงมาก (Extreme)	ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่องจนกว่าความเสี่ยงนั้นจะลดลงหรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้	สีแดง
๙ - ๑๔	สูง (High Risk)	ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องเพิ่มกิจกรรมการควบคุมภายในและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	สีส้ม
๔ - ๘	ปานกลาง (Moderate Risk)	ยอมรับความเสี่ยง สามารถใช้ความรอบคอบและความระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน อาจปรับปรุงกิจกรรมการควบคุมภายใน	สีเหลือง
๑ - ๓	ต่ำ (Low Risk)	ยอมรับความเสี่ยง อาจติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ	สีเขียว

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	คะแนน ความเสี่ยง	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘						
๑	เรียกรับ/เสนอผลประโยชน์ กรณีเอกสารไม่ครบ หรือต้องการความรวดเร็ว	๑๒ (๓ x ๔)				
๒	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์	๑๒ (๓ x ๔)				
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ						
๑	การแต่งตั้งคณะกรรมการหรืออนุกรรมการต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวกได้รับการสนับสนุน	๑๒ (๓ x ๔)				
๒	การใช้อำนาจในการจัดสรรงบประมาณหรือจัดทำโครงการเพื่อผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๕ (๓ x ๕)				
๓	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	๑๕ (๓ x ๕)				
การจัดซื้อจัดจ้าง						
๑	การเรียกรับสินบน เพื่อช่วยเหลือ เอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญาของหน่วยงาน	๒๐ (๕ x ๔)				
๒	จัดทำโครงการ/จัดซื้อ จ้างจ้าง ที่ไม่ก่อประโยชน์ ไม่จำเป็น เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง	๒๕ (๕ x ๕)				
การบริหารงานบุคคล						
๑	การเรียกรับสินบน เพื่อช่วยเหลือ เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องในการเลื่อนตำแหน่ง	๖ (๒ x ๓)				
๒	การเรียกรับสินบน เพื่อแลกกับการโยกย้าย	๓ (๑ x ๓)				

๕.๓ เมตริกซ์ระดับความเสี่ยง เป็นการประเมินพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมากที่เป็น สีส้ม และสีแดง มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม โดยนำระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยเทศบาลตำบลนาขาจะประเมินความเสี่ยงที่มีสถานะความเสี่ยงทุกระดับ ดังนี้

- **ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง** มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

คำอธิบายของการเฝ้าระวัง	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง		
	SHOULD	MUST	
	๑	๒	๓
เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST จะอยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒		✓	✓
เป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD จะอยู่ในระดับ ๑	✓		

- ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

คำอธิบายของผลกระทบ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ		
	๑	๒	๓
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย		✓	✓
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		✓	✓
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		✓	✓
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	✓	✓	
กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth	✓	✓	

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง (A)			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (B)			ค่าความเสี่ยงรวม (A x B)
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
การอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘								
๑	เรียกรับ/เสนอผลประโยชน์ กรณีเอกสารไม่ครบหรือต้องการความรวดเร็ว		✓				✓	๖ (๒ x ๓)
๒	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการเพื่อเรียกรับผลประโยชน์		✓				✓	๖ (๒ x ๓)
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ								
๑	การแต่งตั้งคณะกรรมการหรืออนุกรรมการต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก ได้รับการสนับสนุน		✓				✓	๖ (๒ x ๓)
๒	การใช้อำนาจในการจัดสรรงบประมาณหรือจัดทำโครงการเพื่อผลประโยชน์ทับซ้อน			✓			✓	๙ (๓ x ๓)
๓	การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว			✓			✓	๙ (๓ x ๓)
การจัดซื้อจัดจ้าง								
๑	การเรียกรับสินบนเพื่อช่วยเหลือเอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญาของหน่วยงาน			✓			✓	๙ (๓ x ๓)
๒	จัดทำโครงการ/จัดซื้อ จ้างจ้าง ที่ไม่ก่อประโยชน์ ไม่จำเป็น เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง			✓			✓	๙ (๓ x ๓)

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง (A)			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (B)			ค่าความเสี่ยงรวม (A x B)
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
การบริหารงานบุคคล								
๑	การเรียกรับสินบนเพื่อช่วยเหลือเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องในการเลื่อนตำแหน่ง		✓			✓		๔ (๒ x ๒)
๒	การเรียกรับสินบนเพื่อแลกกับการโยกย้าย	✓				✓		๒ (๑ x ๒)

๕.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง เป็นการนำค่าความเสี่ยงรวมมาทำการประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริตว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมี ๓ ระดับ คือ ดี พอใช้ หรืออ่อน ซึ่งจะต้องอยู่ในระหว่างคะแนน ๓ - ๙ เท่านั้น โดยค่าคะแนนจากการประเมินจะเป็นดังนี้

• **ค่าคะแนน**

ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน
ดี	๓
พอใช้	๕ หรือ ๖
อ่อน	๗ หรือ ๘ หรือ ๙

• **การประเมินค่าคะแนนเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน**

ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
	ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๓)
พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
อ่อน	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

• **ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน (คุณภาพการจัดการ)**

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘					
๑	เรียกรับ/เสนอผลประโยชน์ กรณีเอกสารไม่ครบหรือ ต้องการความรวดเร็ว	พอใช้		✓	
๒	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้ง ผู้ประกอบการเพื่อเรียกรับ ผลประโยชน์	พอใช้		✓	
การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ					
๑	การแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือ อนุกรรมการต่าง ๆ เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้กับพรรคพวกได้รับ การสนับสนุน	พอใช้		✓	
๒	การใช้อำนาจในการจัดสรร งบประมาณหรือจัดทำโครงการ เพื่อผลประโยชน์ทับซ้อน	อ่อน			✓
๓	การนำทรัพย์สินของราชการไป ใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	อ่อน			✓
การจัดซื้อจัดจ้าง					
๑	การเรียกรับสินบนเพื่อช่วยเหลือ เอื้อประโยชน์แก่คู่สัญญาของ หน่วยงาน	อ่อน			✓
๒	จัดทำโครงการ/จัดซื้อ จ้างจ้าง ที่ไม่ก่อประโยชน์ ไม่จำเป็น เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับ พวกพ้อง	อ่อน			✓
การบริหารงานบุคคล					
๑	การเรียกรับสินบนเพื่อช่วยเหลือ เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องในการ เลื่อนตำแหน่ง	พอใช้		✓	
๒	การเรียกรับสินบน เพื่อแลกกับ การโยกย้าย	ดี	✓		

๕.๕ แผนบริหารความเสี่ยง เป็นการนำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและมาตรการนั้นยังสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาพิจารณาจัดทำมาตรการในครั้งนี้ โดยมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้ จัดทำเป็นแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนบังคับใช้ต่อไป

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
เทศบาลตำบลนาข่า อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑) เรียกรับ/เสนอผลประโยชน์ กรณีเอกสารไม่ครบหรือต้องการความรวดเร็ว	สูง	๑) กำหนดนโยบาย/มาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติ เพื่อป้องกันการทุจริต ประกาศใช้และนำไปปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมรายงานผล เช่น - กิจกรรมนโยบาย No Gift policy ไม่รับของขวัญ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ - กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมประจำปีที่ช่วยสร้างการ ตระหนักรู้ให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตนตามประมวล จริยธรรมองค์กร ๒) กำกับดูแลให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติหน้าที่ตาม กฎระเบียบอย่างถูกต้อง ๓) แสดงคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และคู่มือ การให้บริการประชาชน ๔) จัดให้มีช่องทางรับฟังความคิดเห็น/ช่องทางการ ร้องเรียนการทุจริตในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต
	๒) การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการเพื่อเรียกรับผลประโยชน์	สูง	

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการ หรืออนุกรรมการต่าง ๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวกได้รับการสนับสนุน	สูง	๑) กำหนดคุณสมบัติของผู้ถูกเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง เช่น ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์, มีความเชี่ยวชาญ หรือไม่เคยมีประวัติเสื่อมเสีย ๒) สร้างกลไกที่สามารถตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการได้ ๓) ปลุกฝังค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต และความรับผิดชอบต่อสังคมในทุกกระดับ
	๒) การใช้อำนาจในการจัดสรรงบประมาณหรือจัดทำโครงการเพื่อผลประโยชน์ทับซ้อน	สูงมาก	๑) กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน ๒) สร้างระบบการเปิดเผยข้อมูลในกระบวนการจัดสรรงบประมาณหรือโครงการให้สาธารณชนทราบ ๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่เป็นภารกิจของหน่วยงาน ๔) จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน
	๓) การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	สูงมาก	๑) กำหนดมาตรการควบคุมการใช้ทรัพย์สินของราชการ โดยให้มีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนนำทรัพย์สินราชการไปใช้ปฏิบัติงาน

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
<p>๓. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง</p>	<p>๑) การเรียกรับสินบนเพื่อช่วยเหลือ เอื้อประโยชน์ แก่คู่สัญญาของหน่วยงาน</p> <p>๒) จัดทำโครงการ/จัดซื้อ จ้างจ้าง ที่ไม่ก่อประโยชน์ ไม่จำเป็น เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง</p>	<p>สูงมาก</p> <p>สูงมาก</p>	<p>๑) กำหนดมาตรการเชิงนโยบายในการสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่โปร่งใส โดยบังคับใช้อย่างเข้มงวด ทั้งประมวลจริยธรรมองค์กร และนโยบาย No Gift Policy</p> <p>๒) ส่งเสริมการให้ความรู้แก่บุคลากรในเรื่องของ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และความผิดเกี่ยวกับการ รับสินบน</p> <p>๓) มีมาตรการควบคุมภายใน ประเมินความเสี่ยง เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตใน กระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง และกำหนดการควบคุมที่ เหมาะสม</p> <p>๔) ควบคุมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปอย่าง โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยการเผยแพร่</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนและความก้าวหน้าในการดำเนินงานและการใช้ งบประมาณประจำปี - รายการการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุและ ความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ - รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างหรือการจัดหาพัสดุ ประจำปี <p>๕) จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริตใน กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง</p>

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. ด้านการบริหารงานบุคคล	๑) การเรียกรับสินบนเพื่อช่วยเหลือ เอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องในการเลื่อนตำแหน่ง ๒) การเรียกรับสินบน เพื่อแลกกับการโยกย้าย	ปานกลาง ต่ำ	๑) กำหนดนโยบายการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ครอบคลุมทุกประเด็น ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร - การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร - การพัฒนาบุคลากร - การประเมินผลการปฏิบัติราชการ - การให้คุณให้โทษ และสร้างขวัญกำลังใจ ๒) กำหนดแผนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลประจำปี พร้อมแสดงผลการดำเนินงาน ๓) ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมทุกปี ๔) จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริตในกระบวนการบริหารงานบุคคล